

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.994/2018/12. szám

A tanács tagjai: Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

. Tóth Gabriella előadó bíró

Salamonné dr. Piltz Judit bíró

A felperes: felperes

A felperes képviselője:

. Rónai Anett ügyvéd

Az alperes: alperes

Az alperes képviselője:

Bodnár Emese Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: Kucseráné dr. Bodnár Emese ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

écsi Törvényszék 2.Pf.20.855/2017/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

écsi Járásbíróság 4.P.20.195/2016/21.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes lánya és az alperes házastársak voltak.
- [2] A felperes lánya és az alperes közös tulajdonát képezi a P. szám alatti ingatlan. A felperes bejáratos volt az ingatlanba, ott helyismerettel rendelkezett. Az ingatlan garázsában, a garázs közepén 2 méter mélységű szerelőakna található, melyet 23 darab

faléc fed. A lécek 1,03 méter × 15 centiméter nagyságúak, nem rögzítettek, kézzel elmozdíthatók. A garázs két irányból közelíthető meg, egyrészt a garázskapun, másrészt a házból, a lakás felőli kisebb ajtón keresztül.

- [3] 2011. augusztus 6-án az alperes a házastársával és a gyermekeivel balatoni nyaralásukra indult a házastárs autójával. A felperes az indulásnál segédkezett. A felperes elkísérte az alperest, hogy az alperes gépjárművét az autószerelő szervizbe vigyék. Onnan hazaérve a gyerekek már az autóban ültek. A felperes azonban még visszament a garázsba, melyet a lakásból nyíló bejáraton közelített meg. A felperes az aknát takaró lécekkel fedett részen keresztül indult az egyik polc felé a garázsban, ahol a szerelőaknát takaró 4-5 léc nem volt a helyén. A felperes e részre érve az aknába zuhant.
- [4] A felperes az esés során a jobb csukló típusos, helyi radius törését szenvedte el, amit gipszkötéssel rögzítettek. 2011. augusztus 11-től 15-ig kórházban tartózkodott, 2011. augusztus 12-én műtéten esett át.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes keresetében az alperest 181.056 forint vagyoni, valamint 2.000.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek járulékai megfizetésére kérte kötelezni.
- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Elsődlegesen azért kérte a kereset elutasítását, mert a baleset kizárólag a felperesnek volt felróható. Arra is hivatkozott, hogy a felperesnek észlelnie kellett volna az aknafedél hiányát, illetve fel kellett volna kapcsolnia a villanyt, továbbá hogy a léceket nem ő, hanem házastársa, illetve egy harmadik személy távolította el.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletével az alperes teljes kártérítési felelősségét állapította meg a felperesnek 2011. augusztus 6-án a P. szám alatti ingatlanban bekövetkezett balesetével okozati összefüggésben keletkezett káraiért. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 339. § (1) bekezdése alapján bírálta el a jogvitát. A meghallgatott tanúk vallomásai alapján azt állapította meg, hogy a szerelőaknáról a léceket az alperes távolította el. Ezt olyan felróható magatartásnak tekintette, ami az alperes jogellenes magatartását megállapíthatóvá teszi, valamint a felróhatóság körében a mentesülést kizárja.
- [8] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezése nyomán eljárva az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta, és a keresetet

elutasította. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásból mellőzte, hogy az alperes a baleset napján a garázs szerelőaknájáról 4-5 léceket eltávolított. Rögzítette, hogy nem volt megállapítható, a léceket ki és mikor távolította el, és az sem, hogy a lécek eltávolításáról az alperes tudomással bírt. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság tévesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, ezért téves következtetésre jutott akkor, amikor az alperes kártérítési felelősségét megállapította. A rendelkezésre álló bizonyítékok körében értékelte, hogy a lécek eltávolítását sem a felek, sem a perben meghallgatott tanúk nem látták.

- [9] Abból kiindulva, hogy az alperes házastársa szerint a baleset előtt 10-15 perccel a felperes és az alperes még úton voltak az autószervizből hazafelé, tényként állapította meg, hogy az alperes a szervizből történő megérkezést követően, a baleset előtt már nem járt a garázsban, ekkor a léceket nem távolíthatta el. Ezzel együtt értékelése körébe vonta az alperes házastársának tanúvallomását, miszerint az indulás előtt a lécek még biztosan a helyükön voltak. Kifejtette, hogy ezen adatokból semmiképpen sem vonható le az a következtetés, hogy a léceket a szervizbe indulás előtt az alperes távolította el. Ezért az alperes kártérítési felelősségére következtetés nem vonható le, és az sem állapítható meg ítéleti bizonyossággal, hogy az alperes tudott a lécek eltávolítására utaló veszélyhelyzetről. Bizonyítatlannak találta tehát, hogy a felperes kárát az alperes okozta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének helybenhagyását kérte. Másodlagos kérelme az első- és másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítására irányult.
- [11] Álláspontja szerint már az elsőfokú bíróság is tévesen indult ki abból, hogy a kárfelelősség körében a Ptk. 339. § (1) bekezdését kell alkalmazni. Az elsőfokú bíróság a tényállás helyes megállapítása mellett helyes döntésre jutott, azonban tévesen tulajdonított jelentőséget annak, hogy az aknáról a fedőléceket az alperes vagy más szedte-e fel.
- [12] Érvelése szerint az elsőfokú bíróságnak a Ptk. 352. §-ának (1) bekezdését kellett volna alkalmaznia, ami objektív felelősségi kategóriát fogalmaz meg az épület tulajdonosára nézve. Ezért a tulajdonosi felelősség szempontjából a lécek felszedése, illetve az azt elvégző személy kiléte jelentőséggel nem bír. Azt kellett volna tehát vizsgálni, hogy a veszély elhárítása körében az alperes az őt terhelő kötelezettségének eleget tett-e.

- [13] A másodfokú bíróságnak észlelnie kellett volna, hogy az alperes a Pp. 3. § (3) bekezdése és (5) bekezdése ellenére a Ptk. 352. § (1) bekezdésében előírt kimentést nem bizonyította, azonban a Pp. 164. § (1) bekezdését megsértve a bizonyítatlanság következményeit a felperesre terhelte. Ezért tévesnek tartotta az első- és másodfokú ítélet indokolását is, mert nem a Ptk. 352. § (1) bekezdését alkalmazva bírálták el a jogvitát, és a Pp. 206. § (1) bekezdését is megsértve megalapozatlan ítéletet hoztak. A jogerős ítéletet a Pp. 252. § (2)-(3) bekezdéseibe ütközőnek is tartotta, mert a törvényi feltételek fennállása ellenére az elsőfokú ítéletet nem helyezte hatályon kívül. Álláspontja szerint jogszabálysértő a másodfokú ítélet azért is, mert a másodfokú bíróságnak lehetősége lett volna a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint a téves elsőfokú ítéleti indokolást megváltoztatni, ezt azonban nem tette meg.
- [14] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem elutasítását kérte, mert álláspontja szerint az elkésett. Érdemben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes keresetét a Ptk. 339. § és 355. §-ára alapította, sem az első-, sem a másodfokú eljárás során e jogcímeken nem változtatott. Ezért nincs jelentősége annak, hogy a felperes keresetének jogalapját a felülvizsgálati kérelemben a Ptk. 352. §-ában jelöli meg. Megjegyezte, hogy esetben a felperesnek az alperes házastársa ellen is keresetet kellett volna előterjesztenie, mert az ingatlannak ő is tulajdonosa.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [16] A Kúria Pfv.5. sorszám alatti végzésével a felperes felülvizsgálati kérelmének vagyoni kártérítésre vonatkozó részét hivatalból elutasította. Erre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül.
- [17] A felülvizsgálati ellenkérelemben foglaltakra figyelemmel a Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy a felperes 2018. március 23-án vette át a jogerős ítéletet, felülvizsgálati kérelmét pedig május 19-én terjesztette elő, tehát az a Pp. 272. § (1) bekezdésében meghatározott 60 napos határidőn belül érkezett, ezért a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának nem volt helye.
- [18] A felülvizsgálati eljárás rendkívüli perorvoslat, melyben a Kúria a Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban megjelölt, megsértettnek állított jogszabályhelyek tekintetében vizsgálja

felül.

- [19] A felülvizsgálati kérelem anyagi jogszabálysértésként azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem a megfelelő anyagi jogszabályt alkalmazta, amikor a pert a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján bírálta el. Ebből tartotta levezethetőnek a jogerős ítélet jogszabálysértő mivoltát is, mert álláspontja szerint a nem megfelelő jogszabály alkalmazását a másodfokú bíróságnak észlelnie kellett volna.
- [20] A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes keresetét arra a tényelődásra alapította, miszerint az aknát fedő léceket az alperes mozdította el. A felperes az alperes károkozó magatartását ebben jelölte meg, a keresetlevél az érvényesíteni kívánt jog jogszabályi alapjaként a Ptk. 339. § (1) bekezdését tartalmazta. Amint arra a felülvizsgálati ellenkérelem is utal, az alperes tulajdonosi minőségéből eredő felelőssége körében a felperes sem a keresetlevélben, sem a per során tényelődást nem tett, erre nem hivatkozott.
- [21] A keresetben a felperes megjelölte a bíróság által feltárandó tények körét, ami a Pp. 163. § (1) bekezdésében írtakra, és az alperes vitatására figyelemmel a bizonyítási eljárás terjedelmét, a bizonyítási teher alakulását is meghatározta. A bizonyítási eljárás e tényállítás helytállóságának megállapítása iránt folyt, az első- majd a másodfokú bíróság az ítéleti tényállást e tény bizonyítottsága körében állapította meg és az alperes kárfelelősségére ennek alapján következtetett.
- [22] A Pp. 3. § (2) bekezdéséből következően az első- és másodfokú bíróság nem vizsgálhatott olyan anyagi jogot - a Ptk. 352. § (1) bekezdését -, amit a felperes nem vitt perbe, amire nézve tényelődást nem tett. Nem folytathatott bizonyítást olyan tények megállapítása érdekében, melyek a perben érvényesített jog elbírálásához nem szükségesek [Pp. 163. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban pedig kizárólag a jogerős ítélet jogszabálysértő volta vizsgálható. Ezért a Kúria azt állapította meg, hogy a Ptk. 352. § (1) bekezdését jelen ügy keretei között sem az első-, sem a másodfokú bíróságnak alkalmaznia nem kellett, e jogszabályt a jogerős ítélet nem sérthette meg.
- [23] A felülvizsgálati kérelem eljárásjogi szabálysértésre - a Pp. 3. § (3) és (5) bekezdésére, a 164. § (1) bekezdésére és a 206. § (1) bekezdésére - kizárólag a Ptk. 352. § (1) bekezdése megsértése miatt, azzal összefüggésben hivatkozott. Anyagi jogszabálysértés hiányában ugyanakkor a másodfokú bíróságot nem terhelte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozó kötelezettség, ezért eljárása során a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdését sem sérthette

meg. Ugyanez okból alaptalan a Pp. 253. § (2) bekezdésére történő felülvizsgálati hivatkozás is.

Záró rész

- [24] A felülvizsgálati eljárásban a felperes pervesztes, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes javára a jogi képviselettel összefüggésben felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [25] A felperes illetékeljegyzési jog kedvezményében részesült. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése szerint számított felülvizsgálati illetéket a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. §-a és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján szintén a felperes köteles megfizetni.
- [26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. december 4.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Gabriella s.k. előadó bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző
HM